

Naslov:

Crnadak, Milivoj

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Milivoj Crnadak (Zagreb, 17.10.1860. - Zagreb, 23.01.1947.), hrvatski financijski stručnjak.

Osnovnu školu i realnu gimnaziju završio u Zagrebu, a nakon toga kraće vrijeme službovao u Karlovcu (1877.) i Sisku. Po završetku studija na Trgovačkoj akademiji u Budimpešti (1880.) započeo bankovnu karijeru, najprije pri Ugarskoj eskomptnoj i mjenjačkoj banci, a zatim (1883. - 1892.) u podružnici bečke Union-banke u Sarajevu. Godine 1893. prešao u Hrvatsko-slavonsku hipotekarnu banku u Zagrebu. Tri godine kasnije postao ravnatelj Hrvatske komercijalne banke, a 1897. imenovan generalnim ravnateljem Prve hrvatske štedionice, tada najvećeg novčarskog zavoda u Hrvatskoj.

Zahvaljujući njegovoj djelatnosti štedionica je nakon temeljite reorganizacije proširila svoju djelatnost ne samo u Hrvatskoj nego i Srbiji i Sloveniji, ojačala gospodarsku moć te time stvorila određenu protutežu bečkoj i budimpeštanskoj financijskoj moći. Kao dobar poznavatelj financijskog i bankarskog poslovanja sudjelovao u radu drugih novčarskih zavoda, trgovačkih i industrijskih društava. Bio je pročelnik financijsko-prometne sekcije Trgovačke i obrtničke komore u Zagrebu, vijećnik zagrebačke Burze za robu i predsjednik Trgovačkog doma u Zagrebu.

Stručne priloge objavljivao u "Agrarmer Tagblattu" (1908.), "Südslawischer Lloyd" (1923.), "Hrvatskom glasu" (1926. - 1927.), "Napretku" (1927.) i dr.

Mjesto (grad/općina):

Karlovac (KARLOVAC)

Sisak (SISAK)

Budimpešta

Sarajevo

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1860-1947 g.

Funkcije:

Financijski stručnjak.

Naslov:

Kraljevski ministar hrvatsko-slavonsko-dalmatinski u Budimpešti

Vrsta osobe:

Pravna osoba/Tijelo

Povijest:

Kraljevski ministar u Budimpešti počeo je djelovati temeljem kraljeve odluke o ukidanju Hrvatske dvorske kancelarije, koja je trebala prestati s radom 31. siječnja 1869. godine. Njegove nadležnosti proizašle su iz odredbi čl. 44 Hrvatsko-ugarske nagodbe. Posredovao je između hrvatske vlade i vlade u Beču, te između hrvatske vlade i vlade u Budimpešti. Bio je član Ministarskog savjeta, kao ministar bez lisnice. Službeno je imao zadaću zastupati hrvatske interese u Ministarskom vijeću u Budimpešti. Zaključkom Hrvatskog sabora 29. listopada 1918. kojim se razrješuju svi državno-pravni odnosi između Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije te Kraljevine Ugarske i Carevine Austrije prestat će djelovanje Ministra u Budimpešti.

Mjesto (grad/općina):

Budimpešta

Pravni status osobe:

državno tijelo

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1869-1918 g.

Ustroj osobe:

U radu su ministru pomagali savjetnici, činovnici i pomoćno osoblje.

Funkcije:

U okviru ureda odvijali su se poslovi autonomni za Hrvatsku (unutarnja uprava, školstvo, sudstvo i narodno gospodarstvo) vezani uz imenovanja biskupa, imenovanja, odlikovanja, unapređenja i umirovljenja viših službenika Zemaljske vlade i sudskih tijela, izbor predsjednika hrvatskog Sabora, davanje ugarskog plemstva, rješavanje zamolbi za školovanjem u Mađarskoj, potpora vojnicima iz 1848. godine, revizije financijske nagodbe, rješavanje predstavki podnijetih banu i sl. Preko njega su stizali prijedlozi zakona (zakonske osnove) i zakonski članci na uvid Zemaljskoj vladi, odvijalo se dopisivanje u vezi željezničkih pitanja i sl.

Naslov:

Lóth, Ila

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Ila Lóth (28.05.1900. - 21.09.1975.), mađarska filmska glumica. Pojavila se u 27 filmova između 1918. i 1973. godine.

Mjesto (grad/općina):

Budimpešta

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Mađarski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1900-1975 g.

Funkcije:

Glumica

Naslov:

Bojničić, Ivan

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Ivan Bojničić (Valpovo, 24.12.1858. - Zagreb, 11.06.1925.), hrvatski povjesničar i arhivist. Podrijetlom iz stare plemićke obitelji s pridjevkom "Kninski". Osnovnu školu i nižu gimnaziju završio u Osijeku, a maturirao je u Budimpešti 1876. godine. Ondje ostaje studirati na Pravnom i Filozofskom fakultetu. Doktorirao je 1880. dizertacijom "Krivotvorenje isprava u srednjem vijeku".

Karijeru započinje kao vježbenik Narodnog muzeja u Budimpešti (1877. - 1879.), zatim radi kao pristav u Narodnom muzeju u Zagrebu, Arheološki odjel (1879. - 1892.), nakon čega je imenovan ravnateljem Zemaljskog arhiva (današnji Hrvatski državni arhiv). Na tom mjestu ostaje pune 33 godine i doprinosi znatnom napretku Zemaljskog arhiva i njegovom preseljenju iz Banskih dvora u tadašnju zgradu Sveučilišne knjižnice. Bio je i lektor za mađarski jezik na Sveučilištu u Zagrebu, kasnije i izvanredni profesor, zastupnik Narodne stranke za vanjski kotar Đakovo na Hrvatskom saboru, referent za Hrvatsku pri Mađarskom etnografskom društvu, tajnik Hrvatskog arheološkog društva, potpredsjednik Društva umjetnosti. Jedan je od osnivača slobodnozidarske lože "Hrvatska vila", te Družbe Braće hrvatskog zmaja. Suradnik brojnih domaćih i inozemnih časopisa i novina, prevodio je s mađarskog, a osobito je zaslužan za prijevode djela Vjekoslava Klaića i Nikole Tomašića na njemački.

Mjesto (grad/općina):

Valpovo (VALPOVO)

Budimpešta

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1858-1925 g.

Funkcije:

Povjesničar i arhivist.

VIAF osoba:

42779640

Naslov:

Krleža, Miroslav

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Miroslav Krleža (Zagreb, 07.07.1893. - Zagreb, 29.12.1981.), hrvatski književnik.

Autor najznačajnijih tekstova hrvatske književnosti 20. st. i pokretač mnogih kulturnih inicijativa zasnovanih na kritičkom osvješćivanju hrvatskog društva, što je njegov opus učinilo jednom od središnjih odrednica u izgradnji moderne Hrvatske. Nižu je gimnaziju završio u Zagrebu, 1908. otišao je u kadetsku školu u Pečuh, a 1911. u vojnu akademiju Ludoviceum u Budimpešti, ali ju je napustio već 1913. pokušavajući, zaokupljen balkanskom krizom, preko Pariza i Soluna stići do Beograda. Bez uporišta u Srbiji, vratio se u Zagreb, počeo raditi u novinskim redakcijama, objavljivati prve književne priloge te postao profesionalnim književnikom. Potkraj 1915. bio je unovačen i u ljeto 1916. poslan na bojište u Galiciji; zbog bolesti je bio oslobođen od vojne službe na ratištu pa se potkraj 1917. vratio u Zagreb. Pisao je komentare o stanju na bojištima I. svjetskog rata, počeo objavljivati prve knjige te s krugom vršnjaka na valu općega nezadovoljstva i skromnih zasada socijaldemokratske tradicije sudjelovati u formiranju začetaka hrvatskoga komunističkoga pokreta. Nastojeći otpočetak zadržati gestu umjetnika kojemu je programatski i stvarno namjera fiksirati, a ne uređivati svijet, 1919. s A. Cesarcem pokrenuo je i uređivao avangardistički časopis Plamen, poričući mitove hrvatske kulture, ali i tzv. vidovdanski kompleks, kroz koji su se očitovale prave težnje srpske politike. Časopis je bio zabranjen, a Krležu je policijski nadzor pratio sve do uspostave komunističkog poretka 1945. godine. Kazališta i nakladnici počeli su 1920-ih prihvaćati Krležinu suradnju, pa su on i njegova supruga Bela, pošto je potkraj 1920-ih ona dobila stalni glumački angažman, postali istaknut umjetnički par, a njihov je dom sve do njihove smrti bio važnom točkom društvenog života.

Mjesto (grad/općina):

Zagreb (ZAGREB)

Pečuh

Budimpešta

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1893-1981 g.

Funkcije:

Književnik.

VIAF osoba:

101793621

Naslov:

Franjetić, Radoslav

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Radoslav Franjetić (Bosanska Gradiška, 1881. - Zagreb, 06.03.1959.), građevinar, arheolog, konzervator i pisac. Gimnaziju završio 1899. u Osijeku, diplomirao 1904. na Visokoj tehničkoj školi u Budimpešti. Bio je inspektor voda i šef Oblasnoga hidrotehničkog odjeljenja u Osijeku te tehnički izvijestitelj građevinskoga kotara u Đakovu. God. 1911. i 1916. bio je imenovan počasnim konzervatorom za Slavoniju. Kao građevinski stručnjak radio je u Slavoniji na melioracijama, regulacijama rijeka i drugim građevinskim projektima. U iscrpnim urbanističkim i konzervatorskim elaboratima obradio je gotovo sve veće slavonske gradove nastojeći im sačuvati urbanističku cjelinu. Također je surađivao s arheolozima J. Brunšmidom i V. Hoffillerom te paleontologom D. Gorjanovićem Krambergerom, pročitavši se po mnogim arheološkim nalazima u Slavoniji te geološkim i hidrografskim analizama, izvješćima i nacrtima koje je najčešće prepuštao muzejima. Stručne radove objavljivao je 1901–29. u "Pobratimu", "Viestniku Županije virovitičke", "Znanosti", "Vijestima Kluba inženirah i arhitektah", "Tehničkom listu", "Die Drau", "Naprednom gospodarju". Bavio se i književnošću; javio se kao maturant crticom u "Pobratimu", potom piše povijesne i putopisne članke te pripovijetke nadahnute biblijskim legendama i drugim vjerskim motivima. Povremeno se javljao u Hrvatskoj, Osječkim novostima, Narodnim novinama, a kao član Kluba hrvatskih književnika i umjetnika u Osijeku i u njihovu Jubilarnom almanahu. U osječkom Muzeju Slavonije pohranjena je njegova ostavština koja opseže tisuće stranica izvješća o vodograđevinskim problemima, terenskim radovima na arheološkim nalazištima, a sadržava i više arhitektonskih nacrti slavonskih povijesnih zgrada s prijedlozima za njihovo konzerviranje i restauraciju.

Mjesto (grad/općina):

Osijek (OSIJEK)

Zagreb (ZAGREB)

Budimpešta

Đakovo (ĐAKOVO)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1881-1959 g.

Funkcije:

Građevinar, arheolog, konzervator i pisac.

Naslov:
Gecsényi, Lajos

Vrsta osebe:
Osoba

Mjesto (grad/općina):
Budimpešta

Pravni status osebe:
fizička osoba

Jezik:
Mađarski

Pismo:
Latinica

Funkcije:
Predavatelj gradiva.

Naslov:

Radić, Stjepan

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Stjepan Radić (Trebarjevo Desno, 11.06.1871. - Zagreb, 08.08.1928.), hrvatski političar.

Zbog političke aktivnosti dva puta prekidao školovanje, a iz istog je razloga maturu polagao privatno u Karlovcu. God. 1891. upisao se na zagrebački Pravni fakultet, ali je dvije godine kasnije izbačen i osuđen na četiri mjeseca zatvora zbog javnog napada na bana K. Hédervárya. Studij nastavio 1894. u Pragu, gdje je još potkraj iste godine zbog sukoba s policijom kažnjen izgonom. Nakon što je kratko vrijeme studirao u Budimpešti, vratio se u Zagreb. God. 1895. kažnjen sa šest mjeseci zatvora kao jedan od organizatora studentskih demonstracija prilikom posjeta Franje Josipa Zagrebu, na kojima je došlo do spaljivanja mađarske zastave. U Pragu, vrativši se s drugog putovanja u Rusiju, 1897. pokrenuo Hrvatsku misao kao organ napredne omladine. Od kraja 1897. do 1899. studirao na Visokoj školi političkih nauka u Parizu, koju je završio kao najbolji student s diplomskom radnjom *La Croatie actuelle et les Slaves du Sud*. Nakon što je po drugi puta istjeran iz Češke (1900.), nastanio se u Zemunu živeći od publicističke djelatnosti u različitim domaćim i stranim listovima. Godine 1902. trajno se nastanio u Zagrebu, postao tajnikom ujedinjene opozicije i ponovno pokrenuo mjesečnik *Hrvatska misao*. Iste je godine objavio brošuru pod nazivom *Najjača stranka u Hrvatskoj*, u kojoj je promicao ideju organiziranja hrvatskog seljaštva. Zajedno s bratom Antunom u prosincu 1904., osnovao Hrvatsku pučku seljačku stranku (HPSS). Usporedo s političkim djelovanjem i vođenjem HPSS-a, radio na tiskanju svojih djela: *Savremena Evropa* (1906.), *Financijska znanost* (1908.), *Češki narod na početku 20. st.* (1908.) i dr. Uređivao je i stranačko glasilo *Dom*. Suprotstavio se politici novog kursa predlažući preobrazbu Habsburške Monarhije u Podunavski savez država, u kojemu bi Hrvatska bila jedno od pet državnih područja saveza, a na temelju svoje povijesne tradicije, narodnog gospodarstva i kulture. U Hrvatski sabor prvi puta izabran 1908. u izbornom kotaru Ludbreg. Za Cuvajeva komesarijata ponovno zatvoren (1911. - 1912.). Tijekom Prvog svjetskog rata isprva branio austrougarsku ratnu koncepciju, ali 1917. promijenio je stav. Kao član Središnjeg odbora Narodnog vijeća SHS protivio se prijedlozima o načinu ujedinjenja s Kraljevinom Srbijom i Crnom Gorom. Zalagao se za poštivanje prava hrvatskog naroda na samoopredjeljenje i stvaranje neutralne hrvatske seljačke republike. Zbog nepriznavanja Kraljevine SHS, od ožujka 1919. do veljače 1920., boravio u zatvoru. Tri godine kasnije, krenuo na put u inozemstvo radi stjecanja vanjske potpore hrvatskim zahtjevima. Prilikom posjete Sovjetskom savezu (1924.), učlanio Hrvatsku republikansku seljačku stranku (HRSS) u Seljačku internacionalu. Sljedeće je godine Radić nakon izbora na kojima je Seljačka stranka dokazala svoju snagu, učinio politički zaokret. HSS je priznao dinastiju i Vidovdanski ustav, pa je u novostvorenoj Pašićevoj vladi, Radić preuzeo mjesto ministra prosvjete. Godine 1927. cijeli je HSS istupio iz vlade zbog neslaganja s politikom radikala. Iste godine zajedno sa S. Pribićevićem stvorio Seljačko-demokratsku koaliciju koja se borila protiv unitarizma i Vidovdanskog ustava. Za vrijeme zasjedanja Narodne skupštine 20.06.1928., zastupnik Radikalne stranke Puniša Račić usmratio je Pavla Radića i Đuru Basaričeka, a teško ranio Stjepana Radića, koji je od posljedica atentata preminuo 08.08.1928. u Zagrebu.

Mjesto (grad/općina):

Budimpešta

Prag

Pariz

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1871-1928 g.

Funkcije:

Političar.

VIAF osoba:

2510555

Naslov:

Ladik, Katalin

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Katalin Ladik (25.10.1942.), mađarska pjesnikinja, umjetnica i glumica. Rođena je u Mađarskoj, a posljednjih 20 godina živjela je i radila naizmjenično u Novom Sadu, Budimpešti i na otoku Hvaru.

Mjesto (grad/općina):

Novi Sad (Vojvodina)

Budimpešta

Hvar

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Mađarski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1942 g.

Funkcije:

Umjetnica, glumica

Naslov:

Tomašić, Nikola

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Nikola Tomašić (Zagreb, 13.01.1864. - Trešćerovac kraj Ozlja, 29.05.1918.), hrvatski pravni povjesničar, političar i ban.

Nakon završenog pravnog studija s doktoratom u Zagrebu isprva radio kao pomoćni tajnik u Hrvatskom ministarstvu u Budimpešti (1890. - 1891.). Na prirodoslovnom i državoslovnom fakultetu u Zagrebu predavao je građansko pravo, narodnu ekonomiju, ustavnu i upravnu politiku i financijsko zakonodavstvo. Saborski zastupnik Narodne stranke (1887. - 1906.) i njen vođa (1903. - 1906.), zastupnik Hrvatsko-ugarskoga sabora i hrvatski ministar u Budimpešti (1903.). Bio je bliski suradnik Kuhena Hedervarya.

Kad je Kuhen postao ugarski ministar predsjednik 1910. Tomašić je postao hrvatski ban. Nakon suradnje s Hrvatsko-srpskom koalicijom, koju je nastojao pretvoriti u novu khuenovsku Narodnu stranku, te pokušajima s novom vladinom strankom (Stranka narodnog napretka), podnio je ostavku početkom 1912. Zaslužan je za donošenje novog biračkog zakona 1910., kojim je biračko pravo bilo znatno prošireno, te za osnutak katedre za hrvatsku pravnu povijest u Zagrebu.

Bio je osnivač i predsjednik Hrvatske hipotekarne banke te počasni član JAZU. Svoju veliku knjižnicu poklonio je Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci u Zagrebu. Kao pravni povjesničar bio je pobornik hrvatskog državnog prava. Preveo je djelo Konstantina Porfirogeneta "O upravljanju carstvom" i popratio ga komentarima. Najznačajnija su mu djela "Počela pogodbe" i "Pacta in favorem tertii" (1892.); "Temelji državnog prava Hrvatskoga Kraljevstva" (1910.).

Mjesto (grad/općina):

Budimpešta

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1864-1918 g.

Funkcije:

Pravni povjesničar, političar i ban.

VIAF osoba:

28195424

Naslov:
Parun, Vesna

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:

Vesna Parun (Zlarin, 10.04.1922. – Stubičke Toplice, 25.10.2010.), hrvatska književnica i prevoditeljica.

Djetinjstvo provodi u Biogradu na Moru, Šibeniku, Splitu i na Visu. Osnovnu školu pohađala je na Visu, a gimnaziju u Šibeniku i Splitu. Studij romanistike na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu započinje 1940., no prekida ga zbog II. svjetskog rata. Nakon rata upisala je studij filozofije na istom fakultetu, ali ga prekida 1947. zbog posljedica tifusa dobivenog na izgradnji pruge Šamac-Sarajevo. Od iste godine počinje djelovati kao slobodna književnica. Prvu pjesmu 'Pramaljeće' napisala je u trećem razredu osnovne škole, te ju objavila u listu Anđeo čuvar. Od 1962. do 1967. povremeno je živjela u Bugarskoj. Njezinu prvu pjesničku zbirku 'Zore i vihori' (1947.), u kojoj su mladenačka živost, ljubav i priroda suprotstavljene ratu, smrti i stradanju, tadašnja je službena socrealistička kritika proglasila apolitičnom, umjetnički ispraznom i dekadentnom. Ta je zbirka svojim opiranjem nasilnom ideologiziranju poslijeratnoga pjesništva preteča poetike krugovaškog naraštaja. U njoj je V. P. oblikovala svoju pjesničku prepoznatljivost: osjećajnost, liričnost, bogatstvo leksika i metaforike. U sljedećim zbirkama 'Crna maslina' (1955.), 'Ropstvo' (1957.), 'Pusti me da otpočinem' (1958.) i 'Ti i nikad' (1959.) potvrdila se kao pjesnikinja zaokupljena ljubavlju. Ljubav i doživljaj prirode središnje su teme i zbirki 'Vidrama vjerna' (1957.), 'Koralj vraćen moru' (1959.) i 'Vjetar Trakije' (1964.). Spoznaju tragičnosti života izrazila je u zbirci 'Ukleti dažd' (1969.), punoj mračnih raspoloženja i rezignacije. U kasnijim zbirkama pokazala je sklonost ironičnom, satiričnom i grotesknom, upućujući na konkretnu društvenu zbilju ('Apokaliptične basne', 1976.; 'Salto mortale', 1981.; 'Tronožac koji hoda', 1993.; 'Smijeh od smrti jači', 1997.; 'Pelin basne', 1998.; 'Đoko i Đokonda: poetsko-satirični kontrapunkt', 2002. i dr.), iako se i poslije vraćala nostalgičnom i metafizičkom ozračju prijašnjih zbirki ('Bubnjevi umjesto srca', 2003.). Također se iskazala i u sonetnoj formi ('Sto soneta', 1972.; 'Salto mortale', 1981.; 'Suze putuju: Bolnički soneti', 2002.). Uprizorivani su joj dramski tekstovi ('Marija i mornar'; 'Magareći otok'). Iznimno je bogat i njen opus poezije za djecu, prožet motivima biljnog i životinjskog svijeta te humorom. Ovdje se posebno ističu likovi Mačka Džingiskana i Mikija Trasija (zbirke 'Mačak Džingiskan i Miki Trasi', 1968.; 'Miki Trasi i baba Pim-bako', 1968.; 'Mačak na mjesecu', 1969.; 'Miki slavni kapetan', 1970.; 'Kukljo, Mukljo, Tanana i Glog', 1997.; 'Tri morske pustolovke', 2000.), koji su našli put i do mjuzikla ('Mačak Džingiskan i Miki Trasi', glazba Ladislava Tulača). Put satire nastavlja 1990-ih pisanjem politiziranih rugalica, epigrama i aforizama. Također je autorica velikog broja eseja, kritika, igrokaza, basni i radioigara. Bavila se slikarskim i prevodilačkim radom, prevodeći poeziju s bugarskog, njemačkog, francuskog i slovenskog jezika. Njezina su djela prevedena na bugarski, češki, engleski, esperanto, francuski, talijanski, mađarski, njemački, poljski, ruski, slovački, slovenski i švedski jezik, čime se svrstala u kategoriju najprevođenije hrvatske pjesnikinje. Dobitnica je nagrade 'Vladimir Nazor': 1959. godišnje nagrade za književnost i 1982. za životno djelo. Za zbirku soneta 'Suze putuju' primila je 2003. povelju 'Tin Ujević' Društva hrvatskih književnika, kao i plaketu 'Dobro jutro, more' za trajan doprinos hrvatskoj književnosti. Godine 2009. dobila je svoju mramornu zvijezdu na opatijskoj šetnici Slatini. Dopisna je članica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Bila je članica Društva hrvatskih književnika, iz kojeg je po drugi put istupila 2010. Opsežnost i raznolikost književnog opusa Vesne Parun osigurale su joj mjesto među najznačajnijim suvremenim hrvatskim pjesnicima. Posljednjih godina zbog invalidnosti i poodmakle životne dobi boravila je u Stubičkim Toplicama, gdje je i dalje pisala i u vlastitoj nakladi objavljivala dječje i satirične knjige.

Mjesto (grad/općina):
Split

Vis (VIS)

Zlarin (Šibenik)

Sofija (Bugarska)

Bukurešt

Dubrovnik

Budimpešta

Banja Luka

Lukovdol

Novi Sad (Vojvodina)

Zagreb (ZAGREB)

Šibenik (ŠIBENIK)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Jezik:
Hrvatski

Pismo:
Latinica

Vrijeme djelovanja:
1922-2010 g.

Funkcije:
Književnica.

VIAF osoba:
93396008

Naslov:

Kallay, Benjamin

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Benjamin Kallay (Budimpešta, 22.12.1839. - Beč, 13.07.1903.), austrougarski političar, diplomat i povjesničar.

Na Sveučilištu u Budimpešti studirao pravo i ekonomiju. Kao dobar poznavatelj jezika i prilika u Srbiji, god. 1868. imenovan za generalnog konzula u Beogradu te je na tom položaju ostao do 1875. godine. Za vrijeme istočne krize najistaknutiji predstavnik Andrásseyjeve istočne politike u Mađarskoj. God. 1882. imenovan za zajedničkog austrougarskog ministra financija, u svojstvu kojeg je vršio i upravu nad područjem Bosne i Hercegovine. Na spomenutom je položaju organizirao složen činovnički aparat u kojemu je odvojio civilnu od vojne uprave, zauzimao se za izgradnju željeznice i ulazak austrougarskog kapitala te je pridonio gospodarskoj i kulturnoj modernizaciji BiH.

Godine 1880. izabran u Mađarsku akademiju znanosti.

Mjesto (grad/općina):

Budimpešta

Beograd

Beč (Austrija)

Sarajevo

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1839-1903 g.

Funkcije:

Radio je na razvijanju posebnosti BiH, promičući bošnjaštvo kao nacionalnu pripadnost. Usporedo s političkom, bavio se znanstvenom i publicističkom djelatnošću. Napisao djelo "Istorija Srba" (1877.). Njegov je nedovršeni tekst o prvom srpskom ustanku objavio L. Thallóczy na mađarskom i njemačkom jeziku pod nazivom "Historija srpskog ustanka 1807 - 1810", nešto kasnije napisao je studije "Rusija na istoku" i "Ugarska na granici istoka i zapada". God 1900. izdao anonimni spis na njemačkom "Položaj muhamedanaca u Bosni".

VIAF osoba:

42638451

Naslov:

Poslanstvo Nezavisne Države Hrvatske Budimpešta

Vrsta osobe:

Pravna osoba/Tijelo

Povijest:

Osnivanje predstavništava NDH u inozemstvu bilo je u nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova NDH. To je određeno naredbom od 24.6.1941. kojom je u djelokrugu MVP-a diplomatska i konzularna služba, a precizirano je naredbom od 22.3.1943. po kojoj predstavništva NDH u inozemstvu osniva Upravni odsjek Općeg odjela MVP-a NDH. Shodno tomu Poslanstvo NDH u Budimpešti, kao ni ostala poslanstva NDH, nije bilo ustanovljeno službenom objavom u Narodnim novinama nego internom odlukom Ministarstva.

Nema pouzdanih podataka niti o prestanku rada Poslanstva, ali je završetak diplomatskih aktivnosti NDH u Budimpešti zasigurno povezan s ratnim djelovanjima i ulaskom Crvene armije u taj grad.

Mjesto (grad/općina):

Budimpešta

Pravni status osobe:

državna uprava

Napomene:

Sjedište Poslanstva u Budimpešti bilo je na adresi Szegfu utca 6, a dužnost poslanika obnašali su Ivo Gaj, Vladimir Košak, Branko Benzon i Hakija Hadžić.

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1941-1944 g.

Funkcije:

Poslanstva NDH obavljaju diplomatski promet sa stranim vladama, dok konzulati brinu za gospodarske interese zemlje i njezinih državljana, te štite hrvatske državljane kod mjesnih vlasti. Predstavništva NDH u inozemstvu šalju u MVP NDH politička i novinska izvješća o tekućim i strateškim pitanjima, izdaju putovnice i druge isprave hrvatskim državljanima i sl. Prema zakonskim odredbama propisanim za Ministarstvo vanjskih poslova (NN 59/1941, 99/1941, NN 229/1942, NN 71/1943), utvrđuje se stvarna nadležnost poslanstava uopće koja uključuje: zastupanje i predstavljanje države u inozemstvu, zastupanje probitaka državljana NDH i državnih pripadnika u inozemstvu, međunarodni ugovori i nagodbe, političko i novinsko izvještavanje, promidžba u inozemstvu, kulturna djelatnost i kulturna suradnja u inozemstvu, konzularno-gospodarski poslovi – reguliranje putovnica, viza i drugih isprava, molbe za useljenje u NDH i sl.

Naslov:

Zilahy, Irene

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Irene Zilahy (10.08.1904. - 04.04.1944.), mađarska glumica. Pojavljivala se u mađarskim i francuskim filmovima.

Mjesto (grad/općina):

Budimpešta

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Mađarski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1904-1944 g.

Funkcije:

Glumica

Naslov:
Petho, Zsolt

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Zsolt Petho (06.07.1937. - 10.07.2016.), mađarski skladatelj.

Mjesto (grad/općina):
Budimpešta

Pravni status osobe:
fizička osoba

Jezik:
Mađarski

Pismo:
Latinica

Vrijeme djelovanja:
1937-2016 g.

Funkcije:
Skladatelj

Naslov:

Jankovics, Marcell

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Marcell Jankovics (21.10.1941. - 29.05.2021.), mađarski redatelj, scenarist, animator i grafički dizajner.

Važniji filmovi: serija Gusztáv (1963—68.), Inauguracija (Hídvatás, 1969.), S. O. S. (Mélyvíz, 1970.), Vitez Janoš (János vitéz, 1973., prvi mađarski dugometražni crtani film), Sizif (Sisyphus, 1974.), nastavak serije Gusztáv (1975.), Borci (Küzdők, 1976.), Sin bijelog konja (Fehér ló fia, 1980, dugometražni) itd. Predavao animaciju na Višoj školi primijenjenih umjetnosti u Budimpešti. Nagrađivan na festivalima u Bejrutu, Solunu, Annecyju, Cannesu, Zagrebu i dr. Najznačajniji predstavnik moderne mađarske animacije.

Mjesto (grad/općina):

Budimpešta

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Mađarski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1941-2021 g.

Funkcije:

Redatelj, scenarist i animator.

VIAF osoba:

29727989

Naslov:
Mađarski državni arhiv

Vrsta osobe:
Pravna osoba/Tijelo

Mjesto (grad/općina):
Budimpešta

Pravni status osobe:
javna ustanova

Naslov:
Székely, Bertalan

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Bertalan Székely (1835. - 1910.), mađarski slikar i portretist. Jedan od najvažnijih mađarskih slikara 19. stoljeća, poznat prvenstveno po povijesnom slikarstvu u romantičarskom i akademskom stilu. Studirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Beču, a kasnije u Münchenu. Većinu života djelovao je u Mađarskoj, gdje je postao jedan od vodećih umjetnika nacionalnog preporoda. Njegove slike često prikazuju važne događaje iz mađarske povijesti i naglašavaju teme junaštva, nacionalnog identiteta i žrtve.

Mjesto (grad/općina):
Budimpešta

Beč (Austrija)

München

Pravni status osobe:
fizička osoba

Jezik:
Mađarski

Vrijeme djelovanja:
1835-1910 g.

Funkcije:
Slikar, portretist, akvarelist.

VIAF osoba:
53087889